

برنامه استراتژیک

مرکز تحقیقات سلامت سالمندی

(HARC)

دانشگاه علوم پزشکی نیشابور

دنيا در آستانه يك تغيير مهم دموگرافىكى است از ابتدای تاريخ بشرى همواره شمار کودکان از سالمندان فراتر بوده اما اين امر طولى نخواهد کشيد و در بسيارى از مناطق دنيا عكس آن رقم خورده يا خواهد خورد که در نتيجه کاهش بارز بارورى و افزايش چشمگير اميد به زندگى همچنان تداوم داشته و تسريع خواهد شد. پيش بينى شده است شمار افراد ۶۰ سال به بالا از حدود ۹۰۰ ميليون نفر در سال ۲۰۱۵ به ۱/۲ ميليارد نفر تا سال ۲۰۵۰ برسد. همزمان با افزايش جهاني روزافزون جمعيت سالمند، در کشور ما نيز جمعيت سالمند در حال افزايش بوده و در سالهاى آينده، ايران يکى از کشورهاى داراى بيشترين سرعت رشد جمعيت سالمند خواهد بود و پديده سالمندى جمعيت، در آيندهاى نزديک از چالش هاى فراروى جامعه ايران، بصورت عام و نظام سلامت، بصورت خاص خواهد بود و در صورت عدم توجه و برنامه ريزى مى تواند تهديدى جدى براى جامعه باشد. موفقيت سازمان ها به طور مستقيم با مديريت مبتنى بر برنامه ريزى منطقى و استراتژىک مرتبط است. برنامه ريزى استراتژىک نه تنها جهت گيرى آينده سازمان را به وضوح مشخص مى کند، بلکه زمينه اى مناسب براى تفکر استراتژىک در ميان کارکنان فراهم مى آورد. اين امر موجب اتخاذ تصميمات مبتنى بر توسعه پايدار و جامع شده و نهايتاً به افزايش بصيرت در حوزه هاى تحت کنترل سازمان و بهبود عملکرد منجر مى شود. با توجه به اهميت توسعه پژوهش هاى علمى در حوزه سالمندى و در راستاى همسويى با اهداف کلان نظام جمهورى اسلامى ايران، برنامه استراتژىک مرکز تحقيقات سلامت سالمندى تدوين گرديد. اميد مى رود که اجراى پيوسته اين برنامه بتواند گامى مؤثر در جهت ارتقاى همه جانبه مرکز تحقيقات بردارد و تأثيرات مثبت و پايدار آن در سطح دانشگاه و جامعه مشهود باشد.

۲- رسالت يا ماموريت (Mission)

مرکز تحقيقات سلامت سالمندى زيرمجموعه معاونت تحقيقات و فناورى دانشگاه علوم پزشکى نيشابور است که بمنظور ارتقاى پژوهش هاى مرتبط با حوزه سلامت سالمندى در ابعاد مختلف جسمى، روانى، شناختى و معنوى تشکيل شده است و تمام تلاش خود را بکار خواهد بست تا در ارتقاى سلامت اين عزيزان باستناد دستاوردهاى مهم پژوهشى گام مؤثرى برداشته و همچنين در تربيت محققان جوان اين رشته مشارکت نموده و در سياست گذارى هاى مرتبط نقش مؤثرى ايفا نمايد. تلاش خواهد شد تا با همکارى اعضاى هيات علمى، نيروهاى متخصص، محققان جوان، دانشجويان و مردم در پاسخگويى به نيازهاى جامعه سالمندان سرآمد باشيم و همواره پويايى و نوآورى را مدنظر خواهيم داشت.

۳- چشم انداز (Vision)

این مرکز در نظر دارد به عنوان یکی از برترین مراکز پژوهشی در کلان منطقه ۹ آمایشی و شرق کشور در زمینه پژوهش های منجر به تولید شواهد مرتبط با سلامت سالمندان و سیاست های کلان نظام سلامت کشور اقدام نماید. این مرکز با بکارگیری نیروهای متخصص در راستای ارتقای سطح سلامت و گسترش علم و فناوری با فراهم آوردن امکانات کافی، شرایط انجام مطالعات تحقیقاتی اساتید و دانشجویان در جهت شناسایی نیازهای مختلف سالمندان در ابعاد جسمی، روانی، اجتماعی، شناختی و معنوی گام برداشته و زمینه را برای ارتقای سلامت و افزایش کیفیت زندگی سالمندان مهیا سازد. این مرکز در نظر دارد با اتصال به مراکز علمی معتبر ملی و بین المللی به قطب پژوهش های بنیادی و کاربردی در زمینه سلامت سالمندان تبدیل گردد.

۴- اهداف (Goals)

- ۱- انجام پژوهشهای بنیادی- کاربردی در جهت تولید علم و کمک به حل مشکلات منطقه ای و بین المللی در زمینه سلامت سالمندان
- ۲- انجام تحقیقات کاربردی مورد نیاز جامعه در زمینه های پیشگیری، بهداشتی و درمانی مرتبط با سلامت سالمندان
- ۳- انجام پژوهشهای بنیادی اپیدمیولوژیک و بالینی برای اصلاح نظر ارائه خدمات بهداشتی درمانی کشور به منظور جوابگویی به نیازهای جامعه در زمینه سلامت سالمندان
- ۴- مشارکت با نهادهای مرتبط برای سلامت سالمندان
- ۵- تقویت ظرفیت پژوهشی و حمایت جهت ایجاد بستر مناسب برای انجام تحقیقات بالینی و پایه اولویت دار در زمینه سلامت سالمندان
- ۶- ایجاد شرایط مناسب جهت تربیت و بکار گیری نیروی انسانی محقق در زمینه سلامت سالمندان
- ۷- کمک جهت ارتقاء سطح مداخلات به منظور کاهش عوامل خطر اصلی و مشترک سلامت سالمندان
- ۸- توسعه تولید علم با افزایش تولید مقالات معتبر داخلی و خارجی در زمینه سلامت سالمندان
- ۹- ترویج همکاری علمی با سایر مراکز تحقیقاتی در قالب اجرای طرح های مشترک در سطح ملی و بین المللی
- ۱۰- کمک جهت گسترش دانش افراد جامعه (اعم از اعضای هیئت علمی، دانشجویان و آحاد افراد جامعه) در زمینه سلامت سالمندان

۵- ارزیابی محیط داخلی (نقاط قوت و ضعف) و خارجی (تهدیدها و فرصتها)

ارزیابی محیط داخلی

برای انجام این مرحله اعضای هیات موسس و شورای پژوهشی مرکز در جلسات بحث و بارش افکار شرکت کردند و فهرستی از نقاط ضعف و قوت درونی مرکز به شرح ذیل تهیه گردید.

ارزیابی محیط خارجی

برای انجام این مرحله اعضای هیات موسس و شورای پژوهشی مرکز در جلسات بحث و بارش افکار شرکت کردند و فهرستی از فرصتها و تهدیدهای برونی مرکز به شرح ذیل تهیه گردید.

محیط داخلی

نقاط قوت (Strengths):

- ۱- وجود مطالعه کشوری طولی سالمندی در دانشگاه
- ۲- وجود نیروهای باتجربه و علاقمند در حیطه سالمندی
- ۳- وجود اساتید مجرب سایر رشته های علوم پایه
- ۴- بکارگیری کارشناسان علاقمند و متعهد
- ۵- علاقمندی و انگیزه اساتید و کارکنان برای خدمت رسانی به سالمندان و سیستم اداری مناسب و وسایت
- ۶- داشتن چارت تشکیلاتی
- ۷- الکترونیک بودن تمام مراحل تصویب، کنترل، گزارش دهی طرح های تحقیقاتی
- ۸- شفافیت در ارزیابی، تسریع در بررسی و سهولت در تکمیل امورات اداری مربوط به طرح های تحقیقاتی
- ۹- داشتن فضای فیزیکی مناسب مرکز، آزمایشگاه و بیوبانک
- ۱۰- وجود گروه های آموزشی مختلف مرتبط با سالمندی
- ۱۱- حضور تمام وقت اعضای هیات علمی دانش آموخته دانشگاه های معتبر دنیا در مرکز
- ۱۲- وجود اعضای هیات علمی بعنوان محققان اصلی پروژه کشوری کوهورت سالمندی در مرکز
- ۱۳- ارتباط علمی مرکز با محققان برجسته داخل و خارج از کشور در ابعاد مختلف سالمندی
- ۱۴- وجود زیر ساخت های لازم برای گسترش تربیت نیروهای متخصص در حیطه سالمندی
- ۱۵- حضور گسترده و صادقانه خیرین سلامت در حمایت مرکز

نقاط ضعف (Weakness):

- ۱- نداشتن بیمارستان تخصصی / فوق تخصصی سالمندی
- ۲- کمبود زیر ساخت لازم برای جذب دانشجویان سایر رشته ها و اختصاص فضا برای آموزش
- ۳- تعداد ناکافی متخصصان طب سالمندی، سالمندشناس و توانبخشی
- ۴- ارتباط ناکافی و مشخص نبودن جایگاه مرکز در ارتباط با سایر مراکز تحقیقات سالمندی در کشور
- ۵- ارتباطات بین المللی ضعیف با مراکز تحقیقاتی خارج از کشور
- ۶- تعداد ناکافی هیئت علمی پژوهشی
- ۷- تعداد کم دانشجوی تحصیلات تکمیلی جهت فعالیت در پروژه های تحقیقاتی
- ۸- بودجه ناکافی جهت انجام طرحهای تحقیقاتی
- ۹- فرسایشی بودن روند انجام خرید تجهیزات
- ۱۰- ناکافی بودن روحیه انجام کارهای تیمی
- ۱۱- ناکافی بودن امکانات آزمایشگاهی
- ۱۲- کاهش علاقه اساتید به پژوهش

محیط خارجی

فرصت ها (Opportunity):

- ۱- ضرورت برای تحقیق در ابعاد مختلف سلامت و سالمندی
- ۲- روند افزایشی جمعیت سالمندان
- ۳- همکاری سازمان های مختلف از جمله بهزیستی، شهرداری و تامین اجتماعی
- ۴- پدید آمدن فرصت های تحقیقاتی در جامعه با توجه به تغییرات سیاسی، اجتماعی و زیست محیطی
- ۵- وجود مراکز نگهداری سالمندان بعنوان فیلد
- ۶- وجود مرکز کوهورت سالمندی کشوری بعنوان جامع ترین مطالعه سالمندی
- ۷- نوپا بودن حیطه مطالعات سالمندی و امکان جذب اعتبارات و همکاری های سایر سازمان های ذیربط ملی و بین المللی
- ۸- امکان همکاری های بین دانشگاهی و بین المللی برای تربیت دانشجو و تبادل دانشجو
- ۹- وجود آزمایشگاه های جامع در شهر و منطقه برای انجام مطالعات علوم پایه

تهدیدها (Threats):

- ۱- نیاز به منابع مالی قوی
- ۲- نیاز به حمایت اداره سالمندان وزارت بهداشت
- ۳- کمبود مجلات تخصصی و بانک های اطلاعاتی سالمندان در کشور
- ۴- نیاز به کتابخانه و امکانات برای استقرار دانشجویان مقاطع مختلف
- ۵- شرایط اقتصادی جمعیت، تحرکات جمعیتی، بافت روستایی در شهر، کم سوادی
- ۶- نداشتن زیر ساخت های مناسب حمایتی بدلیل عدم اولویت قرار دادن سالمندی در سطح مدیران ارشد سایر سازمانها

۶- استراتژی های عملیاتی:

آموزش و توانمندسازی اعضای هیات علمی:

- ۱- برگزاری کارگاه ها و سمینارهای علمی در سطح دانشگاه، منطقه و کشور
- ۲- حمایت از پژوهشگران جهت استفاده از فرصت های مطالعاتی
- ۳- حمایت از پژوهشگران جهت شرکت در سمینارها و کنگره ها

توسعه همکاری های پژوهشی در سطح منطقه، ملی و بین المللی:

- ۱- همکاری با سازمان ها، مراکز تحقیقات و مراکز ملی کشور
- ۲- طراحی و اجرای پروژه های مشترک با سایر دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی کشور
- ۳- حمایت طلبی از سایر سازمان ها و ارگان ها و پذیرش سفارشات ارگان ها درخصوص انجام طرح های تحقیقاتی مورد نیاز ایشان.

توسعه و رشد مقالات علمی و تحقیقاتی:

- ۱- افزایش چاپ مقالات علمی اعضای هیات موسس، هیات علمی و پژوهشگران مرکز در مجلات معتبر بین المللی
- ۲- ترویج ترجمان دانش

توسعه امکانات فنی و آزمایشگاهی:

- ۱- تعیین فضای مستقل فیزیکی جهت انجام آزمایشات در مرکز تحقیقات
- ۲- تهیه تجهیزات جهت نگهداری نمونه های سرمی بیماران

تولید دانش:

- ۱- تهیه بانک اطلاعات قدرتمند در زمینه شیوع و بروز بیماری ها در سطح شهرستان، منطقه و استان با استفاده از سامانه داده های مکانی و اطلاعات اپیدمیولوژیک
- ۲- تهیه سامانه اطلاعات اپیدمیولوژیک سلامت سالمندان در حوزه شهرستان و مناطق تابعه
- ۳- تحلیل اطلاعات بر اساس داده های کوهورت ، انجام مطالعات ثانویه و تاثیرگذار

ایجاد شرایط مناسب جهت بکار گیری نیروی انسانی محقق در زمینه سالمندی:

- ۱- اعلام فراخوان جهت جذب هیات علمی پژوهشی
- ۲- اخذ مجوز جهت تربیت دانشجویان دکترای تخصصی پژوهشی

انجام وظایف در راستای ماموریت های محوله از سوی وزارتخانه ودانشگاه به مرکز:

- ۱- اعلام فراخوان به محققین
- ۲- حمایت مالی از محققین